

Nro. 20.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsbon, Kedden Septembernek 8 ik napján
1801-ik esztendőben.*

Spanyol Ország.

Már a' Madritti és Lisszabonai Királyi udvarok közt kötött békeslegnek tikkelyei is ki hirdettettek. Ezek közt a' következők a' leg nevezetesebbek: 1) Semmi Portugalliai kikötő helyekbe nem fognak az Anglus hajók bé botsattatni. — 2) Azokat a' Portugalliai erősségeket, a' mellyeket ebben a' rövid háborúban a' Spanyol seregek el foglaltak, az azokban talált ágyukkal és munitiókkal egyetemben, a' Madritti udvar vissza adja, az Olivenzai tartományt és erősségeket ki vévén. — 3) Portugallia, három hónapok el forgása alatt, minden hadi költségeit vissza téríti Spanyol Országának. — 4) A' hadi

fogságba esett katonák, mind a' két részről szabadon fognak 14 nap alatt bocsátani. — 5) Portugalliának minden mostani birodalmait garantirozza, az az, jó áll azozért a' Spanyol Király. — 6) A' két nemzet között való régi defensiva aliantziák, olty modificatiókkal, a' minémüket a' Spanyol és Frantzia Ország közt lévő szövetség kíván, meg fognak újjítatni s. a. t.

Minthogy pedig a' Fr. első Conzul ezen békefellegratificálni nem akarta, és a' Fr. armádia a' Portugalliába való bé ütésre már kéfzen vót: arra bírta a' Fels. Spanyol Király a' Portugalliai Kormányozó Izéket, hogy mind abba, a' ma az első Conzul kívánt, meg egyvezett, 's így ofztan *Bonaparte Lución* is alá írta maga nevet a' békefellegnek, 's parantsolatot küldött a' Fr. armádiához, a' meg állapotásra. — A' Fr. Respublikával kötött békefellegnek tizkelyei ki hirdettetve nintsenek.

Fr. Admiralis Truguet, néhány General Stabjától való tiztekkal együtt, Julius 28 ik napján Madrittba meg érkezett, ő fogja a' *Kadixi* állatát kormányozni, a' melly három Frantzia, és ő: Spanyol linea, vagy hadakozó hajóból áll. — A' *Carthagénai* kikötő helyben, 4 fregat, és egymás hadakozó hajó van, és azokat az alsóbb rangú hajókat, a' mellyek ártilleriával, és hadi munitiókkal meg vagnak rakva, a' *Kadixi* kikötő helybe igyekeznek kisírni; mivel mi odazáltal Anglus Admiral *Saumarez* számos hadi hajokkal leselkedik azon kikötő hely előtt, nem bátorkodnak onnan ki indulni. — Az *Algesirási* kikötő helyben maradt, Hannibal nevezetű nagy Spanyol hadakozó hajót már két ízben akarták az Anglusok vagy el fogni, vagy öfzve égetni, de egyfzer sem fozogált nékik a' szerentse, hanem tsak ugyan mind a' kettzer lok kárt tettek a' városnak.

Török Birodalom.

N. Kajró városának Francziáktól lett el vételéről való hír, a' mult Juliusnak 17-ik napján ment meg Konstantzinapolyba, mellyen felettébb örvendett a' Fényes Porta, bizván ahoz, hogy ennekutánna az élet, a' riskása, a' nádméz, és az indiai kaffé az Európai Török Birodalomban óltsóbb áron fognak menni, mint mentek a' Francziáknak Egyiptomba lett ki szállásoktól fogva. — A' Nagy Kajró ellen ment egyesült Török Anglus ármádia 46000 főből álló vólt, és elsőben is azokat az apróbb erősségeket foglalta el, a' mellyek azon városnak fedezésére szolgáltak; végtére azokat az erős sántzokat is magaévá tette, a' mellyekben a' Fr. General *Beliard* vezérlése alatt lévő hadi seregek táboroztak. Látván ez a' General, hogy ő minden oldalról körül vétetett vólna az ellenléstől, Junius 27 ik napján a' Török N. Vezérral capitulatióra lépett, melly szerént 12 napok malva N. Kajróból ki kellett néki költözni azon 4000 főből álló hadi néppel, a' melly a' 19-ik Juniusi véres tsata után életben és épségben maradt. — A' későbbi tudósítások szerént, Julius 10-ik napján hagytak N. Kajrót a' Francziák oda, 's mentek *Rosettebe* által, a' honnan olly magok szoros le kötelezések mellett, hogy ők, sem az Anglusok, sem ezeknek frigyeseik ellen fegyverrel egy elztenceig szolgálni nem fognak, hazajokba vissza botsattatnak.

Az a' Capitulatio, a' melly szerént *N. Kajró* városa az egyesült Török-Anglus ármádiának által adatott, *Ménou Abdal* Generálra, és az ő vezérlése alatt lévő ármádiára is ki terjesztetett. A' mint a' Konstantzinapolyi levelek hirdetik, ő sem tarthattya magát fokáig, sem elefége sem víze nem leven *Alexandria* városanak elegendő.

Minden körül belől lévő töltéseket , és a' Mehadiai 's Zabackei tágas tókat is által furdalván az Anglusok, hat óránira, az egész vidéket viz alá rekesztették, és azt a' canalit is öfzve rontották, a' mellyen iható édes viz folyt a' városba. Azoknak az Alexandriai lakosoknak, a' kik 3 hólnapra való eleféget nem szerezhettek magoknak, General *Menou* parantsolattyából, honnyait oda kellett hagyni.

A' Belgrádi Jantsároknek egy része Augustus 13-ik és 14 ik napjain fel támadt az oda való kórmányozó Basa ellen, mellynek leg főbb oka e' vólt, hogy néki semmi bizodalma nem lévén hozzájok őket a' Szerviai keresztény katonákkal együtt Paswan Oglu ellen küldötte, a' ki ellen nemcsak nem hadakoztak, sőt inkább ök vóltak annak leg főbb okai, hogy a' nevezett pártos Basa újobban öfzve rontotta a' Török ármádiát. Fülébe menvén a' Belgrádi Basának e' dolog, hatot közzülök, a' nevezetesebbeket tömlötzre vettetett, melly miatt nagy zugás morgás támadt közöttök, és azokkal a' Jantsár tífztekkel, a' kiket a' Basa maga eleibe idézett, számoffan menvén bé a' varba, annak kapuit el foglalták, a' frázsán állott Kertseliket le vagdalták, a' felső kastélyba bé rohantak, 's magát is el akarták a' Basát fogni, de ö ezre vévén a' dolgot, előfzör a' maga Háremében, a' mellyet a' leg szentségesebb helynek tartanak a' Mahometánusok, rejtezett el, 's onnan, titkos utakon a' várból ki ment, és maga fiával magát öfzve kaptsolván, számos néppel megyen a' Jantsárok meg zabolazására. A' várban maradt Kajmakanját, az az, helytartóját, és divánját, az az, tanácsos embereit, mind meg ölték a' pártosok. Ezek azért is nagyon haraguttak a' Belgrádi Basára, hogy ö a' liztel, lóval, mézzel, és riskásával való kereskedéit

másoknak meg'iltván , maga kereskedett azokkal.

Frantzia Respublika.

Párisból : —

Noha mindenféleképen kedvelteti Fő Conzul *Bonaparte* magát a' néppel, noha sok kegyvelmes-séggel viseltetik az emigransok érte: miadazáltal még most sem szűnnek meg az ő bates élete után való intselkedések. Augultusnak 13 ik napján ismét egy öfzve esküvés tudódott ki, a' mellyben még az a' Mammeluk is részefült, a' kit ő Egyiptomból magával hozott, és a' kivel ő mind-akkorig atyáiképen bánt. Ennek az öfzve esküvésnek is a' vólt a' tzéllya, a' mi a' többinek, hogy t. i. a' Fő Conzult meg öllýék. A' Mammelukot meg fogatván *Tulonba* küldötte, a' honnan Egyiptomba fog vissza küldetni, a' több öfzve esküttek számszerént tizen hárman a' Tempeli tömlözházba tsukattak ; mindnyájan hazájokba vissza tért emigransok, és világos Rojalisták. Az egész dolog titokba tartatik, kétség kívül azért, hogy több czimborás társaik is ki tudódjának. Még eddig egyéb következése nem vólt ennek a' ki nyilatkozott öfzve esküvésnek, hanem hogy a' Fő Conzul *Malmaisoni* falusi jószagából ismét *Párisba* szándékozik vissza menni.

A' Baváriai Vál. Fejedelemnek Franczia Respublikával kötött békeffége Augultus 13 ik napján ment végbe , melly szerént mind azokat a' tartományokat a' mellyeknek birtokában a' nevezett Vál. Fejedelem most vagyon, nékic a' Frantzia Kormányozó szék garantirozza, azokért pedig a' mellyektől a' Rénus vize túlsó részén meg fölztatott, tökéletes ki pótolást ígir.

A' Párisi ujság levelek is meg vallyák már

most azt, hogy az egyesült Török - Anglus seregek *N. Kajro* városát el foglalták, hanem azt írják, hogy az oda bé ment Anglus seregek a Nilus vizének áradásai által úgy el vagynak a többítő; zárattatva, hogy se ide se tova nem mehetnek, 's méltan félhetnek a' Siciliai veszélyétől hogy *Alexandria* városát, a' mellynek bírálta nélkül Egyiptomnak birtokában meg maradni lehetetlen, úgy meg erősítette *Ménou* Generál, hogy azt sem zárva nem tarthattya, sem ostrom alá nem rekesztheti az ellenlég; hogy a' *Rhamanieben* és *Rosetteben* feküdt Anglus katonákat mind meg öldökték a' lakosok; hogy ezen alkalmatossággal *Smith* Anglus hires kapitány is veszedelmes sebbe esett; hogy a' Török Kapután *Basa* a' vezérése alatt lévő hadakozó hajókkal *Abukirhoz* vissza vontamagát, és nagy béketelenségbe esvén az Anglus fő vezérrel, okot keres Egyiptomnak oda hagyására, a' hol allig maradt 10000 Anglus életben és egészségekben; hogy minden nap 40, sőt 50 ember is ispotályba vitetik közülök, ki pestises nyavalyába, ki vérhasba, ki szemfájásba lévén beteg; hogy valamiképen az Anglus felsőbb rángú hadi tiszték, úgy a' köz katonák is gyűlölik *Hutchinson* Generalt, tudatlan, tálentom nélkül való, és a' vezérésere alkalmatlan embernek tartván őtet. Mindezekről egy *Joubert* nevű hajóseregbeli Francia Hadnagy tudósította a' Kormányzékot, a' ki egy Anglus posta hajon Egyiptomból Europába vissza jövéen, most a' *Marfiliai* ispotályban mulat.

A' Francia Monitörnek 25-ik Augusztusi Szarabja beszéli, hogy 19 többire eszméretlen emberek itiltettek szemkivetésre, a kik mindnyájan részt vettek a' fellyebb említett öszve esküvésben. A' *Kadixi* kikötő hely előtt történt tengeri flótában, szegekkel 's több illy öldöklő elközők-

kel lövöldöztek az Anglusok ágyúikból a' Francia hadakozó hajókra. — A' Francia és Angliai Kormányzések közt ismét el kezdődött a' békeséges alkudozás, és a' mint remény lehetni, végbe is fog a' mostani környülállások közt vitetödni.

Egy Marchelli nevezetü Genevai seb orvos, számos próbatételei és tapasztalásai után azt állattya, hogy a' juh himlölvel való bé öltás a' tehén himlölvel való bé öltásnál is hasznosabb legyen, és hogy az illy himlölvel bé öltatott gyermekekre semmiféle természetes himlő nem ragad.

A' tehén himlölvel való bé öltásnak, sokak tapasztalások szerént, gyakorta semmi foganatja nintsen, sem a' forró h deglelést nem okozott a' gyermekekben, sem semmi anyahimlöt nem hajtott a' bé öltás helyére. Ennek okául az tété tödik, hogy az Angliából, és ma funnan hozatott tehén himlő matéria gyapott fonalakra, üvegre, lánczétákra, vagy atzéltoekre vétetödött, tartatott, és küidetett meszre helyekre. A' Thurn-Takfsi herczegi Háznak udvari seb orvos a *Gerstl Ur* azt javasolja, hogy az illyetén tehén himlő matériát igen vékony miniaturt feltö öfletre kell venni, abba jó bé mártani, azután a' szabad levegö égen megszáraztani, és vagy gombolyü üvegetskébe, vagy penna tollba bé tenni, és viaszal jó bétfinalni. — Illyen móddal sok ideig el lehet a' tehén himlő materiáját tartani, 's akárhová is el küideni, a' bé öltás idején pedig azon etfeket meleg viz páráján kell meglágyítani, és vagy lánczéta, vagy tö végre konvén bé öltani.

Olasz Ország.

Az a' deputatio, a' mellyet a' *Portó Ferrájól* katona őrizethez küldött I. Lajos Hetruriai Király, üres válasszal tért onnan vissza, sem az ő, sem a' Fr. General *Murat* íntesére nem ügyelvén azon őrizetnek vezérei. Anglus Admirális *Warren* 300 fegyverviselő embert és sok eleséget küldött bé azon erősségbe. Azon Fr. hajók közzül, a' mellyek az *Elbai* szigetbe küldettek, egy fregatot 's 4 szállító hajót fogott el a' nevezett Admirális.

Juliusnak 12 ik napján öt Anglus hajók eveztek bé Frantzia hadi foglyokkal a' Máltai kikötő helybe, a' mellyeken lévő hajós kapitány azt beféltette, hogy az Alexandriában lévő Fr. katona őrizet, a' Nilusnak azon városba vivő tsatornáját ki akarván tisztítani, az Anglusokra és Törökökre ki tsapott, de szerentsétlenül, mivel left vetvén ezek nékie, 700 embert hadi fogságra ejtettek közzülök.

A' Cisalpina Republikának kórmányozó széke az eredeti könyveknek, rajzolatoknak, festett képeknek, 's több ezekhez hasonló dolgoknak ismét nyomtatói ellen, illy nevezetes rendelést adott ki mostanában Majlandban: „Mint hogy minden tulajdonosságok közt leg betsefebbek, 's leg szentebbek az elmének az ő gyümöltsei: arra való nézve azt végzette a' Kórmányozó Commissio, hogy minden rendű írásoknak szerzői, minden muzsika Compositorok, rajzoló, festők, a' kik vagy képeket, vagy rajzolatokat réz táblákra mettetnek, éltek végződéseig másokat ki rekesztő jussal birjanak, tulajdon munkáiknak a' Cisalpina Republikában való el adásokra, el adattatásokra, és ki osztásokra, és azon tulajdonosságoknak vagy valamelly részben vagy egészlen másnak valakinek való el adásokra.

Az ő utánna következő maradványok is, vagy azok, a' kiknek az illy könyvszerzők, és mesterek a' magok tulajdonosságokat által adják, a' szerzőknek halalok után, 10 esztendőig hasonló jussal bírjanak. Azok a' tisztviselő személyek, a' kikre e' dologra való ügyelés bizattatik, köteleztettek, minden különös engedelem nélkül nyomtatott idegen munkákat a' szerzőknek és mestereknek, vagy ezeknek maradványainak hasznokra confiscálni. — Minden más munkáiknak ki nyomtatói kötelesek lesznek az originalis kiadásokból 2000 nyomtatványokat, a' valóságos szerzőktől meg venni, — Hogyha az illy mássánt nyomtatott ki keresni nem lehetne, a' mássánt nyomtatott könyveknek el árulói 400 nyomtatványnak le fizetésekre légyenek kötelesek s. a. t."

A' Siénai Akadémia a' Königsbergi Királyi Universitásnak igen nevezetes Tanítóját, Professor Kant urat, maga 20 külföldi tagjainak fizetése közzé vette fel, 's azt végzette, hogy ennek az ő Filozófiája, azon Akademiában is tanítassék ennek utánna.

Szardiniának két fő várossaiban, ugymint Cagliariában és Salsariban két Collegiumokat építettett a' Fels. Szárdíniai Király a' Sz. Papa jóvá hagyásával azoknak az Ex Jesuitáknak, a' kik Spanyol Országból Olasz Országba vészta mentek.

Genuából iratik, hogy az az Anglus flotta, a' múlt Juliusnak vége felé, Admirál Warren vezérlése alatt Livornó előtt el evezett, most a' Tulloni kikötő hely előtt járkal fel 's alá, és igen nagy akadályokra van a' Frantzia Országi és Liguriai kereskedőknek. A' Szárdíniai sziget mellett két Génúiai kereskedő hajót rablottak el az Anglus fregatok. — A' Máltai és Minorkai szigé-

tekbe sok sebes Franczia és Anglus katonák vettek Egyiptomból.

Rómában, Augufus 11-ik napján közönséges gyűlést tartott a' Kardinálisok gyűlékezete Pápa ő Szentsége jelenlétében, a' mellyre más tudós emberek is hivatalosok voltak Augufus 12-ik napján ismét más reodkivül való gyűlés tartatott.

A' Toskánai N. Herczogségnek várossai egymás után küldik a' deputatusokat Florentziába, a' kik által megokot a' Hetruriai Király hűségére esküvével le kötelezik. A' Siénai deputatusok, nem különben a' polgári tisztviselőknek igazgatói, és az osztályoknak helytartói, Augufus 17-ik napján voltak a' Királynál audientian, a' ki mindnyájokat kegyelmessen fogadta. A' Livornói deputatusok különös audientian voltak ő Felségénél, s hosszasan beszéltek az oda való környülálásokról — A' Livornói és Florentziai Zsidók deputatusaiknak is szerentséjék volt a' Király eleibe való botsatásra, s ők is különö kegyelmességét tapasztalták. Frantzia General *Murat*, feleségével, gyermekeivel, és General Stabjának nevezetesebb tisztjeivel, Augufus 16-ik napját követett ejjel indult ki Florentziából *Maylandba*. Itten fog ő, mint az Olasz Országai tartalék armádiának fő vezérje lakozni.

Nagy Britannia.

A' Londoni Publicum nagyobb részének nem tettik, hogy a' *Károly Király* és *Hermenegilde* nevezetű, három contignatio Spanyol hadakozó hajók nak meg égéseket ágyú ropogások által tette a' ministerium közönségessé, holott nem Admiral *Saumarcz* mivelte azt, hanem magok a'

nevezett Spanyol hajók tudatlanságból vesztegettek el egymást. Némellyek avval mentegetik e' dolgot, hogy az Anglus hajók szolgáltattak volna tetét éjjeli okos és fortélyos ide 's tova való evezésék által arra alkalmatosságot, hogy a' nevezett Spanyol hajók egymást ellenségnek lenni vélvén, egymást semmivé tették.

Angliának példáját akarván Skótzia és Hibernia Országok is követni, különkülön táborba szállottak a' tenger partyain, és minden fegyvert fogható lakosok arra kötelezték magokat, hogy akármely szempillantatban készek lesznek hazájoknak védelmezésére, A' hazafiui buzgoság, és az ellenség ellen való viaskodásnak kivansága az egész népet lelkesíti, és minden belső villongás elenyészik az ellenség ki szállításától való félelem előtt. Ilyenképen nem ok nélkül tartotta azt *Pitt* Ex minister, hogy az ellenségnek ki szállításra tett készületei javára szolgálnak N. Britanniának.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' *Saumarez* Admiralisanak comandójára bízott flotta több hajokkal meg erőssítetvén, olly parantsolatot vett, hogy mingyárt mennyen el, és rekesse bé a' Kadixi kikötő helyet, a' mellyben lévő eggyesült Spanyol - Frantzia Flotta 6000 főből álló hadi sereggel Liszbonához szándékozik evezni, és az ott lévő Anglus kereskedő flottát, a' melly 90—100 hajóból álló, le árestálni, mellyre a' Spanyol, Frantzia, és Portugallia közt kötött békeségnek titkos, és még eddig ki nem tántathatott tikkelyei szolgáltattak alkalmatosságot.

Augustusnak 12 - ik és 14 - ik' napjain két kurir jutott Londonba avval a' tudósítással, hogy Egyiptomnak leg nevezetesebb, 's leg népesebb várossát N. Kajrót, az eggyesült Török - Anglus hadi seregek vilza vették. Mindjárt akkor illye-

tén foglalatú bulletint, az az, írott újság levelet tétetett a' Ministerium közönségossé: Két kurir érkezett Egyiptomból avval a' kellemetes hirrel ide, hogy N. Kajró magát fel adta; hogy az ott őrizetben volt 4000 főből álló Fr. katonaság capitulált avval a' feltétellel, mint hadi foglyok Fr. Országba hozattassanak. Ezen város fel adását meg előzött véres tsatában, mint egy két ezer ember maradt a' tsata piatzon közülök s. a. t,

Ugy hallatik, hogy Lord *Keith* Egyiptomból visszra hivatik, és hogy Admiral *Nelson* fogna a' Közép Tengerbea lévő Anglus flottának kormányozására küldetni.

A' Portsuthi kikötő helyben ismét egy eskader, az az, kis flotta készitetik ki, a' melly valamelly titkos expeditióba fog küldetni. Öt hónapra való eieseggel rakatott meg. Sokan azt vélik, hogy a' Frantziáknak *Isle de France* nevezetű, és a' *Jó Reménység* Iokával által ellenben fekvő Coloniaja ellen fogna az menni. Hogy ha ezt is él foglalhatnák a' Brittusok, így osztán az egész Oceanus tengernek ők lennének urai. — A' napnyugoti Indiában igen szerentsések voltak ez idén az Anglus zfékmányozó hajók, úgy annyira, hogy eiztendő alatt nyóltz millió tallérra ment a' nékiek magoknak jutott nyereség. — Most arra a' gazdag flottára ólalkodnak, a' melly a' Kuba szigetben a' Havannai kikötő helyben van, Kádixba menni szándekozik, és a' mellyen lévő portékáknak 17 millió kemény tallerra betsültetik az árra.

Orosz Birodalom.

A' Gatszai Császári palotát, a' melly néhai I. Pál Császárnak, nagy herczeg korában, igen kedves lakó helye volt, az ahoz tartozó épületekkel

és kertekkel együtt kedves anyjának az özvegy Császárnénak, ajándékozta I. Sándor Császár; ez-
tendei jövedelmeit is nagyon meg szaporította.
Ennek a' böls Fejedelem affzornak még most
is nagy bé folyása van a' közönséges kormány
dolgában, még most is sokakban követi az ő ta-
nását Felséges fia, az ő javaslására botsátatott
el Gr. Pahlen, a' kit úgy tekint az özvegy Csá-
szárné, mint férje halálának fő szerző okát. —
A' Bádeni örökös herczeg, a' most uralkodó Csá-
szárnénak édes atya, és ennek testvér öttse *Frid-
rik* herczeg Orosz hadi szolgálatba állottak, 's
mingyárt regementeket kaptak.

A' Tschwini Orosz klastromot már másod iz-
ben ajándékozta meg I. Sándor Császár. Marti-
us 31-ik napján 1000 rubelt küldött Ő Cs. Felsé-
ge az oda való Archimandritának, mostanában
pedig 6000 rubelt parantsolt a' Kabinet kassza-
jából ki fizettetni, olly véggel, hogy azon sum-
mából a' klastromnak még I. Pál Császár ural-
kodása alatt el kezdődött kö kerítéseit végeztés-
senek el. Ezen Császári kegyelmesség meg hálá-
dása végett, az Archimandrita az alatta lévő
papokkal együtt közönséges processiot tartott, a'
melly alkalmatossággal mind ő maga, mind az ő
alatta lévő szerzetes papok azokban a' fényes kön-
tösökbe vóltak fel öltözve, a' mellgeket 1799 ik
esztendőben a' most özvegy Császárnénéknek aján-
dékkozott.

Német Ország.

A' Prussziai Birodalomban lakó Zsidóság rö-
vid idő múlva azon polgári jussokkal, és szabad-
tsággal fogbirni, a' mellyekkel a' keresztény lakó-
sók élnek. —

A' múlt Májusnak 27-ik napján *Berlin* váro-
sától nem messze egy *Zehnedick* nevezetű mező

városkában tűz támadván, egy házon kívül egészlen porrá égett. Ennek az épségben maradt háznak gazdája és gazdallzonya azon napnak reggelén, a' tűz támadás előtt, mezei dologra a' menvén öt elztendőös gyermekjeket a' izobába bé zárták. A' tűz támadáskor ők is haza futottak a' mezőről, de felettéb való lévén a' tűznek melegsége nem kogy hajlékjokhoz, de még tsak a' városhoz fe közelithettek. Más nap reggel felettébb való nyughatatlanfágai közt a' gazda vakmerőlegre vette a' féjét, bé ment a' tűz közt, 's láttya, hogy épségben maradt a' háza, bé néz annak egyik ablakján, 's láttya hogy öt elztendőös gyermeke frissen és épségben lévén a' matskával jádzik. Meg sajdittya a' gyermek az attyát 's így szól nékie: *Atyám, miért maradtal úgy sokáig ki? itt nagy tűz volt, az egész szoba meg világosodott, én is nagyon izzadtam, de tsendessen voltam, 's a' kementze mellé vontam magamat. Adj nekem kenyeret, igen ehetném.*

Senki sem emlékezik az élő emberek közzül arra, hogy Berlin várossában olly nagy lett volna a' mortalitás, mint ebben az elztendőben. — Aprilis 2-ik napjától, Julius 3-ik napjáig 2365 ember halálozott meg. Ellenben azon idő elforgása alatt 1497-nél több nem született; következésképen a' meg holtaknak száma 868 al felül múlta a' születetteknek számát. — Mitsoda epidémia uralkodott légyen ottan, a' közönséges levelek nem jelentik.

A' volt Biponti herczegségben, a' melly, a' mint közönségeffen tudva ván, a' Lüjevilli békeségben a' Fr. Respublikánok engedődött, még most is a' régi Kalendáción szerént tartatnak a' vásárok, és igen gyengén bánnak a' lakosokkal. — A' Rénus környéken fekvő helységeknek nagy reménységek vagyou, az idő járásához kepelt a' jó szürethez.

Nem igaz, hogy a' Pruffziai feregek, a' Müntzeri Püspökséget el foglaltak volna, hanem az igaznak mondatik, hogy az oda való Káptalan a' Püspök választáft további időre halasztotta.

Magyar Ország.

Weszprim Vármegyéből Augustus 5 dik napján. Itt körülöttünk az aratás izúk volt. A' Balaton mellett jó szüret leszen. — Az el múlt héten, *Szalók* nevü helységben egy gazdag Zsidóra a' gonóztévök rá törtek éjjel, magának a' fejét ketté hasították, a' feleségének a' mellyét ki ke-rekítették, 's mindenet el vitték. Ki tselekedte, még nem tudatik, hanem a' Szalóki Bakonyból tegnap előtt hoztak ide vagy 10 haramját, a' kik közzül a' Pandurok egyet nagyon meg vadaltak, mert nem akarta magát meg adai. Másutt mondják, hogy mostanában 50 haramját fogtak el s. a. t.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Posonyból, September 4-ik napján. Nem ré-giben egy itten kereftül utazott idegen Ország-béli ember, a' maga nagyotska leveles taskáját, a' meltyben bankó tzédulákban, és aerarialis obligatiókban 100 ezer forintnál több volt, este a' Duna mellett el vesztette, és tsak akkor vette a' kárát, észre midőn már Béts felé utazott volna. De mindjárt akkor visszátért, és Kir. Tanátsos *Brauneker* Úrhoz menvén tölle segítséget kért, a' ki is, mind maga személyessen, mind az ide való Papság és Magistratus által olly jó intézeteket tétetett, hogy a' múlt hóloapnak 30-ikán az el vesztett leveles taszka az abban volt bankó tzédulákkal és aerarialis Obligatiókkal együtt ki került egy szegény, de jó szivü napfzamos aszony által, a' ki azt a' Duna mellett meg találta. Jó szivüfégeert szép jutalmat vett a' meg talált leveles taszka urától. Rit-

ka példa, hogy az illy fzerentsés találó, a' talál-
mányt az el vesztőnek vissza adná.

Előszöri Hiradás.

Mélt. Gróf *Sternberg*, Nemes Bihar Várme-
nyében, Nagy-Várad es Debreczen közt fekvő
Diószegi Uradalma részéről köz hirré tétetik
Hogy az 1802-ik esztendőnek kezdetétől fogva,
először a' jövő Octobernek 15-ikén, *másodszor*
ismét Novembernek 1-ső napján, ugyantsak Dió-
szegen tartandó közönséges licitatio által, a' kö-
vetkezendő Beneficiumok fognak, a' summának
nagyfágához képest hat, vagy három esztendőkre
árendába bocsájtani, ugymint:

1. A' Diószegi hat kereskedő bóltok, hoz-
zá tartozó két házakkal, istállókkal és dohány
kamarákkal.

2. A' Diószegi Mészárszék 50 hóld kaszálló-
val.

3. A' Diószegi egyik Sveitzer májorság, 40 fe-
jős tehenekkel, hozzá tartozó elegendő lutzerna,
's lóherre termő földekkel.

4. A' Felső-Abrányi Vendégfogadó Erdély
Ország szélén.

5. A' Kaszai Prædium, melly 1684 hóld föld-
ből áll.

6. A' Kis-Fejértői Prædium, melly 2879 hóld
szántó földből, kaszállóból és Legelőből áll, az
ott lévő Vendégfogadóval együtt.

Jegyzés. Ezen Uradalomban találatnak igen
fajn egy nyírésű Spanyol kosok, mellyek alku sze-
rént, Hosszú-Pályiban, minden időben áruba bo-
csáttatnak.